

Persbericht 29/5/2026 (ONDER EMBARGO TOT 31/5/2026)

Werelddag zonder tabak

1 VAPE = TOT 20 PAKJES SIGARETTEN: BELTA SLAAT ALARM OP WERELDDAG ZONDER TABAK

Ter gelegenheid van de Werelddag zonder tabak wil BELTA, de tweetalige koepelorganisatie in het Brussels Gewest van Respiratoire Gezondheid (VRGT) en FARES, eraan herinneren dat roken en het gebruik van nieuwe nicotineproducten een groot probleem voor de volksgezondheid blijven, vooral bij jongeren.

Dit jaar zetten beide organisaties, samen met 9 Brusselse gemeenten, een lokale communicatiecampagne op rond de voordelen van stoppen met roken en vaperen.

Dalende tabaksprevalentie, maar aanhoudende gezondheidsongelijkheden

In België rookte in 2023-2024 nog 12,8% van de bevolking dagelijks, tegenover 15,4% in 2018. Sinds de invoering van de antirookmaatregelen in 2006 daalde het aandeel dagelijkse rokers in de drie gewesten van het land. In Brussel is die daling het meest uitgesproken: tussen 2004 en 2023-2024 halveerde het aantal dagelijkse rokers van 23,7% naar 11,7%.

Achter deze bemoedigende cijfers gaan echter grote sociale ongelijkheden schuil. In Brussel blijft de prevalentie van dagelijks roken hoger bij mensen met een laag opleidingsniveau (16,3%) dan bij mensen met een middelbaar (10,2%) of hoger opleidingsniveau (11%).

De gemiddelde leeftijd waarop jongeren beginnen te roken bedraagt 17,4 jaar. Hoewel bijna de helft van de rokers wil stoppen, blijft dat bijzonder moeilijk: 36% probeerde het afgelopen jaar te stoppen, maar zonder succes.

Jongeren zijn grootste gebruikers van nieuwe nicotineproducten

Nieuwe nicotineproducten, waaronder e-sigaretten en nicotinezakjes (nicopouches), vormen vandaag een grote uitdaging voor de volksgezondheid. Het gebruik van e-sigaretten, voornamelijk van wegwerpvapes, neemt sterk toe bij jongeren tussen 15 en 20 jaar.

Volgens de laatste gegevens van Sciensano probeerde 21,7% van de Belgische bevolking al eens een e-sigaret (een stijging t.o.v. 15,5% in 2018). Vandaag gebruikt 6,6% deze producten actief. Vooral bij 15- tot 24-jarigen is de stijging opvallend. 82% van de gebruikers geeft aan nicotinehoudende vloeistoffen te gebruiken, 42,5% kiest voor wegwerpvapes.

Het meest verontrustende is dat in veel getuigenissen melding wordt gemaakt van het gebruik van deze producten door zeer jonge kinderen, maar helaas zijn er geen gegevens beschikbaar voor kinderen jonger dan 15 jaar.

Het nicotinegehalte in wegwerpvapes overschrijdt bovendien vaak de limieten die in de Europese regelgeving zijn vastgelegd. Terwijl wettelijk maximaal 2 ml vloeistof en 40 mg nicotine is toegestaan, bevatten veel producten op de markt wel 10 tot 14 ml vloeistof en meer dan 400 mg nicotine.

Eén vape die in één week wordt opgebruikt, kan dus overeenkomen met 300 tot 400 tabakssigaretten, een equivalent van 20 pakjes sigaretten! Dat betekent een toxiciteit die zéér gevaarlijk is en een groot risico op snelle nicotineverslaving bij jongeren.

Deze producten, met hun aanlokkelijke smaken en verleidelijke vormgeving, blijven nog steeds gemakkelijk verkrijgbaar, ondanks de geldende beperkingen. BELTA verwelkomt daarom de recente federale beslissing om smaken in e-sigaretten te verbieden.

Brusselse overheid engageert zich mee voor rookstopbegeleiding

BELTA is ook bijzonder verheugd met de grote preventiecampagne van VIVALIS, het Brussels Gewestelijk Agentschap voor Gezondheid en IRISCARE, die van 26 mei tot 31 mei loopt. De campagne zet de gezondheidsrisico's van roken en vaperen in de kijker en promoot professionele, terugbetaalde rookstopbegeleiding door een tabakoloog.

De websites **tabakologen.be** en **tabacologues.be** bevatten de contactgegevens van alle gecertificeerde tabakologen in België waar rokers en vapers - zowel jongeren, jongvolwassenen als volwassenen - terecht kunnen voor begeleiding op maat. BELTA hoopt dat meer Brusselaars de komende jaren de weg naar deze gespecialiseerde rookstopprofessionals vinden.

Daarnaast organiseerde BELTA dit jaar, samen met de gemeenten Anderlecht, Etterbeek, Ganshoren, Koekelberg, Oudergem, Schaarbeek, Vorst, Sint-Lambrechts-Woluwe en Sint-Pieters-Woluwe, van 25 mei tot 31 mei een brede sensibiliseringscampagne om Brusselaars te informeren over de voordelen van rook- en vapestop én hen bekend te maken met de websites **tabakologen.be** en **tabacologues.be**.

BELTA staat volledig achter de doelstellingen van het Geïntegreerde Welzijns- en Gezondheidsplan en roept op tot duurzame investeringen in een doeltreffend beleid tegen roken en vaperen.

BELTA pleit voor:

- een hogere terugbetaling van rookstopconsultaties bij een tabakoloog, in het bijzonder voor jongeren en mensen zonder toegang tot gezondheidszorg;

- de invoering van een derdebetalersregeling voor psycholoog/tabakologen;
- een administratieve vereenvoudiging van het terugbetalingssysteem voor tabakologen en patiënten.

We hopen dat de samenwerking tussen de actoren in het veld en het beleid wordt voortgezet, zodat we onze krachten kunnen bundelen en de overgang naar een Rookvrije Samenleving kunnen versnellen.

We gaan verder op een positief elan voor een gezond en goed geïnformeerd Brussel.

Meer info:

- Anja Adriaens (Respiratoire Gezondheid) – +32 475 228 409
- Elise Willame (FARES) – +32 479 80 10 99